

Handläggare: Marie Janemar
Telefon: 08-508 18 049

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2008-06-17

Yttrande över revisorernas årsrapport 2007 för Farsta stadsdelsnämnd

Förvaltningens förslag

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på revisorernas årsrapport 2007 för Farsta stadsdelsnämnd.

Ulla Thorslund
Stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Revisorerna har efter granskningar av verksamheten 2007 överlämnat en årsrapport. Denna kan sammanfattas i följande punkter.

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat är tillfredsställande
- Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig
- Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Ärendets beredning

Ärendet har beretts vid staben i samarbete med övriga avdelningar.

Årets granskning

Granskningen omfattar följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens delårsrapport/bokslut och räkenskaper

I det följande redovisas revisionsrapporten per rubrik med revisionens bedömning och förvaltningens synpunkter.

Nämndens resultat

Revisionen bedömer sammanfattningsvis att nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande.

Ekonomi

I revisionsrapporten konstateras:

Nämnden redovisar ett överskott på 3,9 mnkr efter begärda ombudgeteringar och resultatöverföring.

Inom anslag 1 redovisar nämnden, före ombudgeteringar och resultatöverföringar, ett underskott på 3,2 mnkr vilket uppkommit inom individ- och familjeomsorg, äldreomsorg och stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Inom anslag 2 redovisar nämnden ett överskott på 3,7 mnkr

Förvaltningens kommentarer och åtgärder

Den tidigare uppdelningen i anslag 1 och 2 har upphört från och med 2008. Förvaltningen fortsätter att arbeta aktivt med att få budget i balans inom ovan nämnda verksamhetsområden. Samtliga enheter med underskott har upprättat åtgärdsplaner.

Verksamhet

I revisionsrapporten konstateras:

Nämndens har i huvudsak nått de av kommunfullmäktige beslutade målen för verksamheten. Vidare har nämnden i huvudsak uppfyllt sina egna mål för verksamheten som angavs i verksamhetsplanen.

Personal

Nämnden redovisar ingen övertalighet vid årsskiftet. Nämndens sjukfrånvaro uppgick till 9,7% vilket var 1,4% över stadens genomsnitt.

Barnomsorg

Nämnden har uppfyllt målet om barngruppernas storlek; högst 14 barn i smågrupp och högst 18 barn i grupperna med de äldre barnen 4-5 år.

Nämnden har inte uppfyllt målet att öka andelen förskollärare. Nivån är densamma som föregående år.

Grundskola

Nämnden har inte uppfyllt målet att öka andelen elever med gymnasiebehörighet. Andelen behöriga elever har minskat på alla tre grundskolor jämfört med föregående år.

Nämnden uppger att skolket har minskat. Dock finns ingen statistik till underlag.

Äldreomsorg

Enligt fullmäktige ska stadsdelsnämnderna inrätta ett ledningssystem för kvaliteten och patientsäkerheten i enlighet med Socialstyrelsens föreskrifter. Nämnden beslutade om ett sådant system i januari 2008.

Individ- och familjeomsorg

Nämnden redovisar att alla socialbidragsberoende på grund av arbetsbrist får en insats inom fem dagar. På vilket sätt målet uppnåtts redovisas inte.

Andelen hushåll med ekonomiskt bistånd har minskat med 10% jämfört med föregående år.

Arbetsmarknadsåtgärder

Nämnden har uppfyllt målet med att minska antalet arbetslösa ungdomar.

Tak-över-huvudet-garantin

Nämnden uppfyller garantin för hemlösa.

Flyktingar

Fullmäktige anger att andelen nyanlända flyktingar som har arbete inom introduktionsperioden och andelen invandrare som har praktik/arbete kombinerat med svenskundervisning ska öka jämfört med utgången av 2006. Nämnden uppger att målen uppfylls men uppger inte hur stor ökningen blev.

Förvaltningens kommentarer och åtgärder

Förvaltningen fortsätter arbetet med att minska sjukfrånvaron enligt verksamhetsplan. I tertialrapport 1 2008 gjorde förvaltningen bedömningen att resultatet av de aktiviteter som genomförs gör att årsmålet kan sänkas till 7,9% från 8,5%.

Målet att öka antalet förskollärare uppnåddes inte under 2007. Vid utgången av året var andelen förskollärare 34% av de anställda i förskolan. De första fyra månaderna under 2008 ökade andelen förskollärare till totalt 44 %.

Antalet elever med gymnasiebehörighet ökade inte under 2007. Orsaken var bland annat att det var många elever som vistats kort tid i Sverige.

För att kunna redovisa om skolket minskat togs kontakt med rektorerna för att få ett underlag. Rektorerna redovisade muntligt och ingen statistik gjordes.

Under 2007 hänvisades vid ansökan om försörjningsstöd alla arbetslösa sökande omgående till förvaltningens arbetssökarverksamhet, AFSO; Arbetsforum Sydost. Där erbjöds insatser eller planering av insatser inom fem dagar.

Andelen nyanlända flyktingar som har arbete inom introduktionsperioden och andelen invandrare som har praktik/arbete kombinerat med svenskundervisning (SFI) ökade med < 2 %. En särskild SFI-praktikanskaffare arbetade med att hitta lämplig praktik som om möjligt skulle leda till arbete. Det fanns svårigheter med att finna lämplig praktik.

Särskild uppföljning av måloffyllelse inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning

I revisionsrapporten konstateras:

Nämndens egna mål har bidragit till att uppfylla kommunfullmäktiges mål. Nämnden har inte helt uppfyllt sina egna mål. Revisionskontoret bedömer att nämndens arbetssätt bidrar till utveckling av verksamheten.

Valfrihet

I nämndens brukarundersökning om delaktighet anser 48% att de varit delaktiga i valet av utförare. Många upplever att de inte aktivt valt utförare.

Kvalitet

Nämnden har inte helt uppfyllt målen med att bevilja insatser inom rimlig tid och göra en årlig genomgång av insatsen. I de beställningar av insatser som granska-

des, sex stycken, fanns mål för insatsen. Däremot hade inte utförarenheten tagit fram genomförandeplaner till dessa beslut.

Inflytande

Den enskilde ska ha möjlighet att delta i utformningen av insatsen. Alla personer med insats om gruppboende och daglig verksamhet ska ha en genomförandeplan. Eftersom det ännu saknas genomförandeplaner har nämnden inte helt uppfyllt målet.

Förvaltningens kommentarer och åtgärder

De synpunkter som framkommit i revisionsrapporten har arbetats in i enheternas verksamhetsplaner. Arbetet med brukarundersökningarna har påbörjats i samverkan med nämndens handikappråd. Antalet ej verkställda beslut om social kontaktperson för personer med funktionsnedsättning har nästan halverats genom rekryteringsaktiviteter i Farsta centrum i april. Genomförandeplaner har upprättats för brukarna med uppföljningsmöte senast efter ett år.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Ej verkställda beslut enligt Socialtjänstlagen och domar

Nämnden redovisar per 31 december 2007 två ej verkställda beslut enligt socialtjänstlagen. I ett fall önskar den enskilde ett särskilt äldreboende och i det andra fallet vill anhöriga avvakta med verkställighet. Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning har ett beslut inte verkställts eftersom den enskilde vistas utomlands.

Nämnden redovisar inte några ej verkställda domar. Nämnden har på grund av två ej verkställda beslut 2006 betalat sanktionsavgifter på 50 000 respektive 146 080 kronor. Båda besluten har verkställts.

Hanteringar av anmälningar inom Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade

Nämnden har rutiner för anmälan av missförhållanden samt personskador och risk för personskador. Granskningen visar att anmälan gjorts enligt gällande rutiner och anmälda missförhållanden har avhjälpats utan dröjsmål. Rutinerna behöver ses över och kompletteras samt förankras i hela verksamheten. Revisorerna konstaterar att nämnden avser att förbättra den löpande kontrollen under 2008 och planerar att genomföra dokumenterade kontroller för att säkerställa att anmälningsplikten uppfylls.

Nationella garantier (barnomsorgsgarantin)

Barnomsorgsgarantin har uppfyllts.

Statlig tillsyn

Länsstyrelsen har genomfört tillsyn av rättsäkerheten vid ansökan om hemtjänstinsatser. Kritik riktades mot att den enskildes önskemål och behov samt ursprungliga önskemål inte framgick i dokumentationen. Vidare lämnades inte den information som den enskilde behövde för att kunna ta tillvara sina rättigheter. Revisorerna konstaterar att nämnden upprättat en handlingsplan och redovisat åtgärder till länsstyrelsen.

Skolverket har genomfört en inspektion av förskoleverksamheten. I Farsta riktades kritik mot att likabehandlingsplanerna inte uppfyllde ställda krav samt att författningens krav på delaktighet inte följts vid upprättandet. Det framkom också att kvalitetsredovisningarna behöver förbättras. Revisorerna konstaterar att nämnden redovisat åtgärder för att rätta till bristerna.

Förvaltningens kommentarer och åtgärder

I avvaktan på nya riktlinjer från Socialstyrelsen angående anmälan av missförhållanden samt personskador och risk för personskador enligt LSS, använder förvaltningen nuvarande rutiner. Socialstyrelsens nya riktlinjer förväntas vara klara vid halvårsskiftet. Förankringsarbetet av dessa kommer att påbörjas omedelbart efter beslutet.

Styrning och uppföljning

I revisionsrapporten konstateras:

Sammanfattningsvis görs bedömningen att nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig.

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret bedömer att verksamhetsplan för år 2007 ansluter till kommunfullmäktiges mål. Vidare redovisas att nämnden har fattat beslut om ett integrerat system för ledning och uppföljning (ILS) under hösten. I nämndärendet beskrivs tre utvecklingsområden; målbeskrivning, dialog och uppföljning.

Nämndens uppföljningsarbete

Revisionskontoret bedömer att nämndens verksamhetsberättelse ger tillräckligt underlag för återkoppling till fullmäktiges budget vad gäller måluppfyllelse, verksamhet och ekonomi. Nämnden har vidtagit tillräckliga åtgärder för att uppnå fullmäktiges mål om ekonomisk hushållning. Inom samtliga områden har åtgärder

vidtagits för att rymma kostnaderna inom ram. Nämndens egen brukarundersökning inom hemtjänsten visar att brukarna ger ett marginellt bättre betyg än föregående år.

Prognossäkerheten har varit god vad gäller utfallet totalt. Däremot varierar prognossäkerheten något för de olika verksamhetsområdena.

Förvaltningens kommentarer och åtgärder

Förvaltningsledningen genomför dialogmöten med samtliga enheter vår och höst. Till grund för dialogen ligger kvalitetsutmärkelsens utvärderingsfrågor. För att utveckla målbeskrivning och uppföljning inom förvaltningens olika nivåer genomförs samtal med varje enhetschef utifrån enhetens verksamhetsplan. Fokus i samtalen är att tydliggöra kopplingen mellan mål, resultat och analys.

För att förbättra prognossäkerheten inom de olika verksamhetsområdena har samtliga enhetschefer utbildats i prognosarbete.

Kvalitetsarbete inom verksamheten för personer med funktionsnedsättning (Rapport nr 9, nov 2007)

Revisionskontoret har granskat om nämnden bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete inom verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Rapporten behandlades av nämnden 2008-02-14.

Nämnden har i sitt yttrande instämt i rapportens slutsats att arbetsformerna behöver utvecklas vidare. Fokus bör ligga på en systematisk resultatuppföljning på enhetsnivå. Resultatet från uppföljningarna bör användas i arbetet med att ta fram nya åtaganden samt för att se kopplingen mellan mål och resultat på enhetsnivå.

Förvaltningens kommentarer och åtgärder

Förvaltningen fortsätter arbetet enligt yttrandet. Bland annat har mallar för egenkontroll tagits fram som testas hösten 2008.

Intern kontroll

I revisionsrapporten konstateras:

Nämndens interna kontroll är tillräcklig och i huvudsak finns tillfredställande system för att förebygga felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd.

Nämndens interna kontroll

Nämnden behöver utveckla risk- och väsentlighetsanalyserna att omfatta alla väsentliga arbetsprocesser inom de olika verksamheterna. Till detta behöver nämnden säkerställa fungerande kontrollrutiner.

Revisorerna konstaterar att nämnden i internkontroll för 2008 gjort en risk- och väsentlighetsanalys utifrån fullmäktiges årsmål för indikatorer. Där lyfts sjukfrånvaron fram som en allvarlig risk. I samband med tertialrapport 1 revideras internkontrollplanen.

Risk för felaktigheter vid utbetalning av ekonomiskt bistånd

Revisionskontoret har kartlagt hur tio stadsdelsnämnder arbetar med att säkerställa att felaktiga utbetalningar inte sker. I Farsta kan vissa kontrollmoment förstärkas. Vidare bör nämnden stärka den interna kontrollen inom enheten för försörjningsstöd. Revisionskontoret konstaterar att en fullständig kontroll förutsätter tillgång till information i andra myndigheters register, vilket idag begränsas av bl.a. sekretesslagen.

17 ärenden har granskats. Revisionskontoret konstaterar att det finns felaktigheter eller brister i samband med ansökan, kontroll av uppgifter och beslut. Revisionen visar att nämnden har interna riktlinjer och rutiner för stöd i handläggningen av ekonomiskt bistånd. Vidare påpekar revisionskontoret risken med att en enskild handläggare själv hanterar hela processen från ansökan till beslut. Nämnden bör överväga att en arbetsfördelning där fler än en handlägger en bidragsansökan. Vidare bör nämnden stärka kontrollen av de ändringar som görs i Paraplyet, se över kontroll av att beslut följer delegationsordningen och ta fram en rutin för en systematisk efterkontroll genom stickprov.

Revisionskontoret ser positivt på det arbete redan påbörjat för satt förbättra enhetens interna kontrollarbete.

Förvaltningens kommentarer och åtgärder

Nämnden har i samband med tertialrapport 1 beslutat om en ny internkontrollplan med risk- och väsentlighetsanalys. I planen anges vilka kontrollmetoder som ska användas.

För att förhindra felaktiga utbetalningar har sedan årsskiftet två socialsekreterare utarbetat förbättrade rutiner. Rutinerna ska underlätta att upptäcka ej redovisade inkomster, oriktiga uppgifter om boende, oriktiga uppgifter om samboende och ej redovisade tillgångar. Den interna kontrollen av handläggning av ekonomiskt bistånd har setts över.

Anlitande av oseriösa leverantörer

I revisionsrapporten konstateras:

Farsta stadsdelsnämnd har inte betalat några fakturor utställda av oseriösa leverantörer.

Nämndens bokslut och räkenskaper

I revisionsrapporten konstateras:

Farsta stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper är rättvisande.

Bilaga

Revisionskontorets årsrapport 2007 för Farsta stadsdelssnämnd